Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Arrest

nr. 184 389 van 27 maart 2017
in de zaak RvV X / VIII

In zake: **X**

Gekozen woonplaats: **X**

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIste KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Nigeriaanse nationaliteit te zijn, op 17 november 2016 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 23 september 2016 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 10 januari 2017, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 7 februari 2017.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. CORNELIS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat L. PARMENTIER, die loco advocaat R. JESPERS verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat C. MUSSEN, die loco advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoekster dient op 18 augustus 2015 een aanvraag in om te worden gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet).

1.2. De gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging verklaart de verblijfsaanvraag op 16 september 2015, onder verwijzing naar een advies van een arts-adviseur dat kennelijk geen ziekte voorligt zoals bedoeld in artikel 9ter, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet, onontvankelijk. Verzoekster stelt tegen deze beslissing een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad).

1.3. Bij arrest nr. 165 582 van 12 april 2016 vernietigt de Raad de beslissing van 16 september 2015.

1.4. De gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging neemt op 23 september 2016 een nieuwe beslissing waarbij de verblijfsaanvraag van 18 augustus 2015 ontvankelijk doch ongegrond wordt verklaard.

1.5. Eveneens op 23 september 2016 neemt de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging de beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten. Deze beslissing, die verzoekster op 18 oktober 2016 ter kennis wordt gebracht, is gemotiveerd als volgt:

"Mevrouw,
Naam + voornaam: [W., F.]
geboortedatum: […]
geboorteplaats: […]
nationaliteit: Nigeria
wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven,
binnen 30 dagen na de kennisgeving.
REDEN VAN DE BESLISSING:
Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten:
o Krachtens artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980, verblijft hij in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten:
Betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort en/of visum."

Dit is de thans bestreden beslissing.

2. Onderzoek van het beroep

2.1.1. Verzoekster voert in een eerste middel de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de wet van 29 juli 1991), van de artikelen 62 en 74/13 van de Vreemdelingenwet, van de formele en de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij verstrekt volgende toelichting bij het middel:

"*Verzoekster wijst uitdrukkelijk op artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet:*
"Bij het nemen van een beslissing tot verwijdering houdt de minister of zijn gemachtigde rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land".
Verzoekster verkeert in een zeer slechte gezondheid; zij kampt met ernstige psychische problemen, lijdt aan diverse fysieke aandoeningen en heeft daarenboven een historié van alcoholmisbruik.
Het is op basis van zeer slechte gezondheid dat zij een aanvraag tot medische regularisatie indiende op 18.08.2015.
Zoals hierboven al werd gesteld, werd deze aanvraag onontvankelijk verklaard, waartegen op 20.10.2015 beroep werd ingesteld. Inmiddels heeft de RvV de beslissing vernietigd.
Verwerende partij had derhalve weet van de gezondheidsproblematiek van verzoekster, maar verzuimt hier in de bestreden beslissing naar te verwijzen. Er wordt op geen enkele manier gerefereerd naar de fysieke en mentale toestand van verzoekster.
Het uitvoeren van het bevel om het grondgebied te verlaten zou een schending van artikel 3 EVRM tot gevolg hebben. Indien verzoekster gedwongen dient terug te keren naar Nigeria, zal dit een ernstige verslechtering - met mogelijk fatale afloop - tot gevolg hebben.
Verwerende partij was op de hoogte - of had op de hoogte moeten zijn - van de gezondheidssituatie van verzoekster en had hieromtrent in de bestreden beslissing moete motiveren.

Het buiten beschouwing laten van de slechte gezondheid van verzoekster schendt de motiveringsplicht. De bestreden beslissing dient bij gevolg te worden vernietigd."

2.1.2.1. De uitdrukkelijke motiveringsplicht zoals voorgeschreven door de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en artikel 62 van de Vreemdelingenwet heeft tot doel de bestuurde, zelfs wanneer een beslissing niet is aangevochten, in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid deze heeft genomen, zodat hij kan beoordelen of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een "*afdoende*" wijze. Het begrip "*afdoende*" impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing (RvS 6 september 2002, nr. 110.071; RvS 21 juni 2004, nr. 132.710). De bestreden beslissing moet duidelijk de determinerende motieven aangeven. In de motivering van de bestreden beslissing wordt verwezen naar de juridische grondslag, met name artikel 7, eerste lid, 1° van de Vreemdelingenwet, en wordt gemotiveerd dat verzoekster niet in het bezit is van een geldig paspoort en/of visum. Dit zijn de determinerende motieven waarop het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten is gesteund. Bij lezing van de bestreden beslissing blijkt genoegzaam dat de inhoud ervan verzoekster het genoemde inzicht verschaft en haar aldus toelaat de bedoelde nuttigheidsafweging te maken.

In zoverre verzoekster een motivering in de bestreden beslissing wenste terug te vinden betreffende haar fysieke en mentale gezondheidstoestand zoals zij deze inriep in haar verblijfsaanvraag op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet, merkt de Raad op dat niet kan worden ingezien waarom verweerder diende te motiveren aangaande de aanvraag die werd ingediend op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet, daar waar er voorafgaandelijk aan de bestreden beslissing een beslissing werd getroffen aangaande deze aanvraag, namelijk eveneens op 23 september 2016. In het kader van dit onderzoek van de aanvraag om machtiging tot verblijf werd op 23 september 2016 – en na een tussenkomst van een arts-adviseur – reeds vastgesteld dat er geen medische elementen voorhanden zijn die een verblijfsmachtiging in België op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet noodzaken of die zich verzetten tegen een terugkeer naar het land van herkomst. De ingediende aanvraag om machtiging tot verblijf, en de hierin opgeworpen medische problematiek die volgens verzoekster een terugkeer zou verhinderen, vormde aldus geen beletsel (meer) om de bestreden beslissing te nemen. Nu verweerder in de ongegrondheidsbeslissing van 23 september 2016 reeds toelichtte waarom de medische problemen van verzoekster een terugkeer naar het land van herkomst niet verhinderen en geen verblijfsmachtiging in België noodzaken, blijkt niet dat enige uitdrukkelijke motivering in dit verband zich nog opdrong in de bestreden beslissing.

Een schending van de formele motiveringsplicht zoals vervat in de aangehaalde wetsbepalingen kan niet worden vastgesteld.

2.1.2.2. Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet bepaalt verder:

"Bij het nemen van een beslissing tot verwijdering houdt de minister of zijn gemachtigde rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land."

De Raad wijst er op dat deze wetsbepaling op zich geen motiveringsplicht inhoudt (RvS 8 januari 2016, nr. 11.716 (c)). Wel blijkt uit artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet dat er, in voorkomend geval, rekening moet worden gehouden met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokkene. In casu geeft verzoekster niet aan dat zij in België een kind of een gezins- of familieleven heeft. Inzake verzoeksters gezondheidstoestand zoals ingeroepen in het kader van een verblijfsaanvraag op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet werd verder in een voorafgaandelijk aan het nemen van de thans bestreden beslissing genomen ongegrondheidsbeslissing van dezelfde datum reeds vastgesteld dat deze een verblijf in België niet noodzaakt en zich niet verzet tegen een terugkeer naar het land van herkomst. Verzoeksters gezondheidstoestand werd aldus in rekening genomen door het bestuur. In deze situatie kan niet worden vastgesteld dat artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet werd miskend.

2.1.2.3. Zoals reeds werd opgemerkt, stelde verweerder voorafgaand aan de bestreden beslissing reeds vast dat de medische problematiek zoals ingeroepen in de aanvraag om machtiging tot verblijf op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet geen verblijfsmachtiging in België noodzaakt en een terugkeer naar het land van herkomst niet in de weg staat. Hierbij werd vastgesteld dat een dergelijke

terugkeer gelet op de medische problemen ook geen schending van artikel 3 van het EVRM met zich mee zou brengen. Er blijkt aldus niet dat deze medische problematiek de afgifte van het aangevochten bevel om het grondgebied te verlaten in de weg stond. Verzoekster brengt geen concrete elementen aan die alsnog een invloed konden hebben op de bestreden beslissing en waarmee ten onrechte geen rekening zou zijn gehouden of die het kennelijk onredelijk karakter van deze beslissing kunnen aantonen. Een schending van de materiële motiveringsplicht of het zorgvuldigheidsbeginsel wordt niet aangetoond.

2.1.2.4. Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat "*Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen."* Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Er wordt benadrukt dat volgens het EHRM socio-economische of humanitaire omstandigheden in het land van bestemming enkel aanleiding kunnen geven tot een non-refoulement verplichting in zeer uitzonderlijke omstandigheden waar de humanitaire redenen tegen verwijdering klemmend zijn (EHRM 2 april 2013, nr. 27725/10, Samsam Mohammed Hussein e.a. v. Nederland en Italië (ontvankelijkheids-beslissing); EHRM 9 april 2013, nr. 70073/10 en 44539/11, H. en B. v. Verenigd Koninkrijk, par. 114). Dezelfde hoge drempel wordt gehanteerd met betrekking tot vreemdelingen die zich beroepen op hun medische toestand en het gebrek aan medische en sociale zorg in het land van terugkeer, waarbij het EHRM oordeelt dat enkel *"in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn"*, een schending van artikel 3 EVRM aan de orde kan zijn (EHRM 27 mei 2008, N. v. Verenigd Koninkrijk, § 42). Uit de rechtspraak van het Hof volgt dat daarbij allereerst dient vast te staan dat het een medische aandoening betreft die een voldoende ernst heeft, met name een ernstige, van oorsprong natuurlijke fysieke of mentale ziekte die lijden, pijn en een verminderde levensverwachting kan veroorzaken. Het EHRM heeft in zijn arrest Paposhvili t. België van 13 December 2016 (Grote Kamer) verder verduidelijkt dat deze "*zeer uitzonderlijke gevallen*" zich niet enkel kunnen voordoen wanneer er sprake is van een imminente dood, zoals in de zaak D t. het Verenigd Koninkrijk, doch ook in die gevallen waarin bij uitwijzing van een ernstig zieke vreemdeling er substantiële gronden zijn om aan te nemen dat hij of zij, hoewel er geen imminent levensgevaar is, bij gebreke van beschikbaarheid of toegankelijkheid van een adequate behandeling in het ontvangende land dreigt te worden blootgesteld aan een ernstige, snelle en onherstelbare achteruitgang in zijn of haar gezondheidstoestand die resulteert in intens lijden of een ernstige beperking van de levensverwachting ("*situations involving the removal of a seriously ill person in which substantial grounds have been shown for believing that he or she, although not at imminent risk of dying, would face a real risk, on account of the absence of appropriate treatment in the receiving country or the lack of access to such treatment, of being exposed to a serious, rapid and irreversible decline in his or her state of health resulting in intense suffering or to a significant reduction in life expectancy*").

In casu blijkt niet dat dergelijke dwingende humanitaire redenen voorliggen. Een arts-adviseur beoordeelde de gezondheidstoestand van verzoekster en stelde vast dat zij kan reizen en dat een adequate behandeling voor haar beschikbaar en toegankelijk is in het land van herkomst, Nigeria. Hij oordeelde dat er aldus medisch gezien geen belemmering bestaat tegen een terugkeer naar het herkomstland. Op basis van dit advies van een arts-adviseur werd verzoeksters verblijfsaanvraag om medische redenen afgewezen. Bij arrest nr. 184 388 van 27 maart 2017 werd het tegen deze beslissing ingestelde beroep verworpen, waarbij werd vastgesteld dat verzoekster voormelde vaststellingen van de arts-adviseur niet weerlegde. In deze omstandigheden blijkt niet dat de thans voorliggende zaak wordt gekenmerkt door de vereiste dwingende humanitaire redenen en dat verzoekster zich dienstig kan beroepen op een schending van artikel 3 van het EVRM.

2.1.2.5. Het eerste middel is ongegrond.

2.2.1. Verzoekster voert in een tweede middel de schending aan van de artikelen 3 en 13 van het EVRM, van artikel 13 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de terugkeerrichtlijn) en van de artikelen 19, tweede lid en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest).

Zij licht het middel toe als volgt:

“Verzoekster dient met huidig verzoekschrifl een beroep in tegen een besluit waarbij zij wordt gelast het Belgisch grondgebied te verlaten.
Hierbij gaat verweerder - zoals in bovenstaand middel al uiteen werd gezet - er niet alleen aan voorbij dat mevrouw ernstig ziek is, maar bovendien houdt verwerende partij ook geen rekening met de ongegrondverklaring naar aanleiding van de aanvraag tot medische regularisatie die - nota bene op dezelfde dag - aan verzoekster werd betekend.
In casu werd er op 17.11.2015 beroep aangetekend tegen de ongegrondverklaring van de aanvraag 9ter. Het beroep is hangende.
Het staat vast dat de bestreden beslissing een administratieve handeling is waarbij een terugkeerverplichting wordt opgelegd.
De bestreden beslissing dient zoals uiteengezet te worden beschouwd als een "terugkeerbesluit" in de zin van artikel 3 punt 4 van de Terugkeerrichtlijn 2008/115.
Artikel 13 van die richtlijn bepaalt:
"1. Aan de betrokken onderdaan van een derde land wordt een doeltreffend rechtsmiddel van beroep of bezwaar toegékend, dat hij bij een bevoegde rechterlijke of administratieve autoriteit of bij een onpartijdig samengestelde bevoegde instantie waarvan de onafhankelijkheid is gewaarborgd, kan aanwenden tegen de in artikel 12, lid 1, bedoelde besluiten in het kader van terugkeer.
2. De in lid 1 bedoelde autoriteit of instantie is bevoegd om de in artikel 12, lid 1, bedoelde besluiten in het kader van terugkeer te herzien en kan eveneens de uitvoering ervan tijdelijk opschorten, tenzij op grond van de nationale wetgeving reeds een tijdelijke opschorting van toepassing is. (...)"
Zodra een Europese richtlijn van toepassing is moet de Dienst Vreemdelingenzaken bovendien rekening houden met de hogere normen die van toepassing zijn in het gemeenschapsrecht.
Dat derhalve het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie van toepassing is.
Dat art. 47 van het Handvest als volgt luidt:
"Recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht Eenieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden, heeft recht op een doeltreffende voorziening in rechte, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.
Eenieder heeft recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld. Eenieder heeft de mogelijkheid zich te laten adviseren, verdedigen en vertegenwoordigen.
Rechtsbijstand wordt verleend aan diegenen die niet over toereikende financiële middelen beschikken, voorzover die bij stand noodzakelijk is om de daadwerkelijke toegang tot de rechter te waarborgen.”
Artikel 19 lid 2 van het Handvest bepaalt daarenboven:
"Niemand mag worden verwijderd of uitgezet naar dan wel uitgeleverd aan een staat waarin een ernstig risico bestaat dat hij aan de doodstraf aan folteringen of aan andere onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen wordt onderworpen"
Verzoekster verwijst vervolgens naar het arrest CPAS d'Ottignies- Louvain-la-Neuve/ Moussa Abdida van het Hof van Justitie dd. 18.12.2014 (C-562/13).
In dat arrest betrof het een beroep tegen een ongegrondheidsbelissing 9ter, voorzien van een bevel om het grondgebied te verlaten.
Uit het arrest vloeit voort dat de ernstig zieke vreemdeling die in beroep gaat tegen een weigering van zijn 9ter aanvraag met een verdedigbare grief op basis van artikel 5 en 13 Terugkeerrichtlijn (artikel 3 en 13 EVRM), recht heeft op een beroep met een van rechtswege schorsende werking bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen:
"43 Wat in de eerste plaats de kenmerken betreft van het beroep dat tegen een terugkeerbeshiit als aan de orde in het hoofdgeding moet kunnen worden ingesteld, volgt uit artikel 13, lid 1, van richtlijn 2008/115, gelezen in samenhang met artikel 12, lid 1, van die richtlijn, dat derdelanders een doeltreffend rechtsmiddel van beroep of bezwaar wordt toegekend, dat zij kunnen aanwenden tegen een ten aanzien van hen genomen terugkeerbesluit.
44 Artikel 13, lid 2, van die richtlijn bepaalt dat de autoriteit of instantie die bevoegd is om op dat beroep te beslissen, de uitvoering van het bestreden terugkeerbesluit tijdelijk kan opschorten, tenzij op grond van de nationale wetgeving reeds een tijdelijke opschorting van toepassing is. Het in artikel 13, lid 1, van die richtlijn bedoelde beroep hoeft volgens die richtlijn dus niet noodzakelijkerwijze schorsende werking te hebben.
45 De kenmerken van dat beroep moeten evenwel worden bepaald in overeenstemming met artikel 47 van het Handvest, dat een herbevestiging vormt van het beginsel van effectieve rechterlijke bescherming (zie in die zin arresten Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, punt 37, en Agrokonsulting-04, C-93/12, EU:C:2013:432, punt 59) en volgens hetwelk eenieder wiens door het Unierecht gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden, recht heeft op een doeltreffende voorziening in rechte, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.

46 In dat verband moet worden opgemerkt dat artikel 19, lid 2, van het Handvest met name bepaalt dat niemand mag worden verwijderd naar een staat waar een ernstig risico bestaat dat hij aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen wordt onderworpen.
47 Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens, die volgens artikel 52, lid 3, van het Handvest, in aanmerking moet worden genomen bij de uitlegging van artikel 19, lid 2, van dat Handvest, volgt dat, hoewel niet-staatsburgers tegen wie een terugkeerbesluit is uitgevaardigd, in beginsel geen aanspraak kunnen maken op een recht van verblijf op het grondgebied van een staat teneinde er medische, sociale of andere hulp en diensten te ontvangen van die staat, het besluit om een vreemdeling die aan een ernstige fysieke of psychische ziekte lijdt, te verwijderen naar een land dat over minder geschikte middelen beschikt om die ziekte te behandelen dan die waarover die staat beschikt, in zeer uitzonderlijke omstandigheden, een bezwaar kan opleveren vanuit het oogpunt van artikel 3 EVRM, wanneer dwingende humanitaire overwegingen zich tegen die verwijdering verzetten (zie met name EHRM, arrest van 27 mei 2008, N./Verenigd Koninkrijk, § 42).
48 In de zeer uitzonderlijke gevallen waarin de verwijdering van een derdelander die aan een ernstige ziekte lijdt, naar een land waar geen adequate behandeling beschikbaar is, het beginsel van non-refoulement schendt, verzet artikel 5 van richtlijn 2008/115, gelezen in het licht van artikel 19, lid 2, van het Handvest, zich ertegen dat die lidstaten die verwijdering uitvoeren.
49 Wanneer de uitvoering van een terugkeerbesluit meebrengt dat een derdelander die aan een ernstige ziekte lijdt, wordt verwijderd naar een land waar geen adequate behandeling voorhanden is, kan er in bepaalde gevallen sprake zijn van schending van artikel 5 van richtlijn 2008/115.
50 Die zeer uitzonderlijke gevallen worden gekenmerkt door het feit dat de schade die voortvloeit uit de verwijdering van een derdelander naar een land waar een ernstig risico bestaat dat hij aan onmenselijke of vernederende behandelingen wordt onderworpen, ernstig en onherstelbaar is. Het beroep tegen een terugkeerbesluit waarvan de uitvoering voor de betrokken derdelander een ernstig risico inhoudt dat zijn gezondheidstoestand op ernstige en onomkeerbare wijze verslechtert, is derhalve alleen dan doeltreffend wanneer die derdelander over een beroep met schorsende werking beschikt teneinde te waarborgen dat het terugkeerbesluit niet wordt uitgevoerd voordat een grief betreffende een schending van artikel 5 van richtlijn 2008/115, gelezen in het licht van artikel 19, lid 2, van het Handvest, door een bevoegde autoriteit is onderzocht. Die uitlegging vindt steun in de toelichtingen op artikel 47 van het Handvest, volgens welke de eerste alinéa van dat artikel is gebaseerd op artikel 13 EVRM (arrest Réexamen Arango Jaramillo e.a./EIB, C-334/12 RX-D, EU:C:2013:134, punt 42).
52 Het Europees Hof voor de rechten van de mens heeft namelijk geoordeeld dat, wanneer een lidstaat besluit om een vreemdeling te verwijderen naar een land ten aanzien waarvan er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat hij een ernstig risico loopt te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 EVRM, aan het in artikel 13 gestelde vereiste van een daadwerkelijk rechtsmiddel pas is voldaan wanneer de betrokkenen een beroep met van rechtswege opschortende werking kunnen instellen tegen de uitvoering van de maatregel op grond waarvan zij kunnen worden verwijderd (zie met name EHRM, arresten van 26 april 2007, Gebremedhin/ Frankrijk, § 67, en 23 februari 2012, Hirsi Jamaa e.a./Italië, § 200).
53 Uit een en ander volgt dat de artikelen 5 en 13 van richtlijn 2008/115, gelezen in het licht van de artikelen 19, lid 2, en 47 van het Handvest, aldus moeten worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale wettelijke regeling die niet voorziet in een beroep met schorsende werking tegen een terugkeerbesluit waarvan de uitvoering voor de betrokken derdelander een ernstig risico inhoudt dat zijn gezondheidstoestand op ernstige en onomkeerbare wijze verslechtert."
In casu diende verzoekster een annulatieberoep in tegen de ongegrondverklaring van haar aanvraag 9ter, met in de middelen onder meer een verdedigbare grief op grond van artikel 3 EVRM. (stuk 2)."

2.2.2.1. De Raad stelt vast dat verzoekster in haar middel aangeeft van oordeel te zijn dat zij niet kan beschikken over een daadwerkelijk rechtsmiddel, doch hiermee niet aantoont dat de bestreden beslissing is genomen met miskenning van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen of dat er sprake is van overschrijding of afwending van macht. Verzoeksters kritiek laat dan ook niet toe te besluiten dat de bestreden beslissing is aangetast door enig gebrek dat aanleiding kan geven tot de vernietiging van deze beslissing.

De in het tweede middel aangevoerde grief omtrent het ontbreken van een daadwerkelijk rechtsmiddel is dan ook niet dienstig.

2.2.2.2. Ten overvloede wijst de Raad erop dat verweerder niet overging tot de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en verzoekster de facto de kans kreeg om zowel haar middelen gericht tegen de thans bestreden beslissing als haar middelen gericht tegen de beslissing van dezelfde datum tot afwijzing van haar verblijfsaanvraag op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet aan de Raad ter

kennis te brengen en te laten onderzoeken. Onder verwijzing naar de bespreking van het eerste middel en het arrest nr. 184 388 van 27 maart 2017 van de Raad is ook gebleken dat verzoekster geen schending van een rechtsnorm aannemelijk maakt.

Verzoeksters standpunt dat zij niet over een effectief rechtsmiddel kon beschikken en dat artikel 13 van de terugkeerrichtlijn, artikel 13 van het EVRM en artikel 47 van het Handvest zijn geschonden, mist dan ook feitelijke grondslag.

Ten overvloede – waar verzoekster verwijst naar het arrest Abdida van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 18 december 2014 (C-562/13) waaruit volgt dat een beroep met schorsende werking in de nationale wettelijke regeling moet worden voorzien tegen een terugkeerbesluit waarvan de uitvoering voor de betrokken derdelander een ernstig risico inhoudt dat zijn gezondheidstoestand op ernstige en onomkeerbare wijze verslechtert – wijst de Raad op de huidige procedure tot schorsing van de tenuitvoerlegging in uiterst dringende noodzakelijkheid overeenkomstig artikel 39/82, § 4, tweede lid van de Vreemdelingenwet dan wel de procedure tot het horen bevelen van voorlopige maatregelen in uiterst dringende noodzakelijkheid in de zin van artikel 39/85 van de Vreemdelingenwet (zie ook GwH 17 september 2015, nr. 111/2015).

2.2.2.2. Wat de ingeroepen schending van artikel 3 van het EVRM betreft, en het artikel 19, tweede lid van het Handvest dat beschermt tegen een verwijdering naar een land waar een ernstig risico bestaat op de doorstraf, folteringen of andere onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffingen, wordt verwezen naar de bespreking van het eerste middel waarin reeds werd vastgesteld dat niet blijkt dat verzoekster een dergelijk risico loopt bij terugkeer naar haar herkomstland.

2.2.2.3. Het tweede middel is ongegrond.

2.3.1. Verzoekster voert in een derde middel de schending aan van artikel 41 van het Handvest en van het hoorrecht.

Zij stelt als volgt:

“Dat - zoals hierboven al werd gesteld - de bijlage 13 een beslissing tot verwijdering inhoudt gelet op art 1 6° van de Vreemdelingenwet.
Dat derhalve richtlijn 2008/115 van toepassing is.
Dat van zodra een Europese richtlijn van toepassing, gedaagde rekening dient te houden van de hogere normen van toepassing in gemeenschapsrecht.
Dat art. 41 van het Handvest van de Europese Unie (hierna: Handvest) als volgt luidt:
1. Eenieder heeft er recht op dat zijn zaken onpartijdig, billijk en binnen een redelijke termijn door de instellingen en organen van de Unie worden behandeld.
2. Dit recht behelst met name:
. het recht van eenieder te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen,
. het recht van eenieder om toegang te krijgen tot het dossier hem betreffende, met inachtneming van het gerechtvaardigde belang van de vertrouwelijkheid en het beroeps- en het zakengeheim,
. de plicht van de betrokken instanties om hun beslissingen met redenen te omkleden.
3. Eenieder heeft recht op vergoeding door de Gemeenschap van de schade die door haar instellingen of haar personeelsleden in de uitoefening van hun functies is veroorzaakt, overeenkomstig de algemene beginselen die de rechtsstelsels der lidstaten gemeen hebben.
4. Eenieder kan zich in een van de talen van de Verdragen tot de instellingen van de Unie wenden en moet ook in die taal antwoord krijgen.
Dat zonder twijfel het hoorrecht werd geïncorporeerd in het Handvest.
Dat dit hoorrecht in tegenstelling tot de klassieke opvatting van hoorrecht van zeer algemene aard is en de facto inhoudt dat wanneer een bestuur verplicht is en in ieder geval wanneer men van plan is een beslissing te nemen tegen hem de bestuurde moet horen.
Dat het niet honoreren van deze verplichting kan leiden tot de vernietiging van de beslissing voor zover de bestuurde elementen had kunnen aanreiken die tot een andere beslissing hadden kunnen leiden.
Welnu, verzoekster meent zich in deze situatie te bevinden; verzoekster heeft dusdanig emstige gezondheidsproblemen dat een gedwongen terugkeer zou leiden tot een schending van artikel 3 EVRM.
Verzoekster verwijst hierbij naar hetgeen in het eerste middel uiteen werd gezet.

Dat uit de bestreden beslissing allerminst kan worden afgeleid of er effectief rekening werd gehouden met de gezinssituatie van verzoekster zoals art. 74/13 Vw voorschrijft. Dit blijkt eenvoudig door de niet vermelding ervan in de bestreden beslissing.
Dat verwerende partij de bestreden beslissing niet had genomen als zij op de hoogte was geweest van de medische toestand van verzoekster."

2.3.2. Het hoorrecht als beginsel van behoorlijk bestuur, zoals neergelegd in artikel 41 van het Handvest, behelst het recht van eenieder om te worden gehoord voordat jegens hem een voor hem nadelige individuele maatregel wordt genomen (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M, §§ 82 en 83). Het recht om te worden gehoord waarborgt dat eenieder in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in het kader van een administratieve procedure en voordat een besluit wordt genomen dat zijn belangen op nadelige wijze kan beïnvloeden (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M, § 87; HvJ 5 november 2014, C-166/13, Mukarubega, § 46, HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 36).

Uit de bewoordingen van artikel 41 van het Handvest volgt duidelijk dat dit artikel niet is gericht tot de lidstaten, maar uitsluitend tot de instellingen, organen en instanties van de Unie (HvJ 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, Y.S. e.a., §. 67). Dat recht om in elke procedure te worden gehoord maakt echter wel integraal deel uit van de eerbiediging van de rechten van verdediging, dat een fundamenteel beginsel van Unierecht is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., §. 81; HvJ 5 november 2014, C-166/13, Mukarubega, § 45, HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, §§ 30 en34).

Het recht om in elke procedure te worden gehoord is thans niet alleen verankerd in de artikelen 47 en 48 van het Handvest, die garanderen dat de rechten van de verdediging en het recht op een eerlijk proces in het kader van elke gerechtelijke procedure worden geëerbiedigd, maar ook in artikel 41 daarvan, dat het recht op behoorlijk bestuur waarborgt (HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, §31).

De Raad onderzoekt bijgevolg het middel in het licht van het hoorrecht als algemeen rechtsbeginsel van behoorlijk bestuur in het licht van de rechten van verdediging.

Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie heeft de regel dat aan de adressaat van een bezwarend besluit de gelegenheid moet worden gegeven om zijn opmerkingen kenbaar te maken voordat dit besluit wordt genomen, tot doel de bevoegde autoriteit in staat te stellen naar behoren rekening te houden met alle relevante elementen. Die regel beoogt met name, ter verzekering van de effectieve bescherming van de betrokken persoon, deze laatste in staat te stellen om een vergissing te corrigeren of individuele omstandigheden aan te voeren die ervoor pleiten dat het besluit wordt genomen, niet wordt genomen of dat in een bepaalde zin wordt besloten (HvJ 18 december 2008, C-349/07, Sopropé, § 49 en HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 37).

Het recht om te worden gehoord impliceert tevens dat de overheid met de nodige aandacht kennis neemt van de opmerkingen van de betrokkene door alle relevante gegevens van het geval zorgvuldig en onpartijdig te onderzoeken en het besluit toereikend te motiveren (HvJ 18 december 2008, C-349/07,Sopropé, § 50; HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, §§ 38 en 59).

De verplichting tot eerbiediging van de rechten van verweer van de adressaten van besluiten die hun belangen aanmerkelijk raken, rust aldus in beginsel op de overheden van de lidstaten wanneer zij maatregelen nemen die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen (HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 40).

In casu wordt aan verzoekster een bevel om het grondgebied te verlaten gegeven, in toepassing van artikel 7 van de Vreemdelingenwet, dat een gedeeltelijke omzetting vormt van artikel 6 van de terugkeerrichtlijn (*Parl.St.* Kamer, 2011-2012, nr. 53K1825/001, 23).

Door het nemen van het bestreden bevel, tevens een terugkeerbesluit, wordt derhalve uitvoering gegeven aan het Unierecht. Deze bestreden beslissing moet eveneens worden aangemerkt als een bezwarend besluit dat de belangen van verzoekster ongunstig kan beïnvloeden. Het hoorrecht, als algemeen beginsel van Unierecht, is in casu derhalve van toepassing.

De eerbiediging van het hoorrecht als algemeen beginsel van Unierecht vereist dat de betrokken vreemdeling in staat wordt gesteld naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar te maken in

het kader van een administratieve procedure waarbij een bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgeleverd, aangezien in de huidige stand van de procedure niet kan worden uitgesloten dat een dergelijk besluit de belangen van een vreemdeling aanmerkelijk ongunstig kan beïnvloeden. Het arrest Boudjlida legt dienaangaande de verantwoordelijkheid heel duidelijk bij de lidstaten door te stellen dat wanneer de bevoegde nationale autoriteit voornemens is een terugkeerbesluit uit te vaardigen, zij dus is gehouden te voldoen aan de door artikel 5 van de terugkeerrichtlijn (zoals omgezet in artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet) opgelegde verplichtingen en zij de betrokkene daarover moet horen, in die zin dat de derdelander naar behoren en daadwerkelijk zijn standpunt kenbaar moet kunnen maken over de onrechtmatigheid van zijn verblijf en over de redenen die overeenkomstig het nationale recht kunnen rechtvaardigen dat die autoriteit afziet van de vaststelling van een terugkeerbesluit en waarbij de betrokkene zich tijdens het gehoor coöperatief moet opstellen (HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, §§ 49, 50 en 55).

Niettemin blijkt uit vaste rechtspraak van het Hof dat de grondrechten, zoals de eerbiediging van de rechten van verdediging, waarbinnen het hoorrecht moet worden geplaatst, geen absolute gelding hebben, maar beperkingen kunnen bevatten, mits deze werkelijk beantwoorden aan de doeleinden van algemeen belang die met de betrokken maatregel worden nagestreefd, en, het nagestreefde doel in aanmerking genomen, geen onevenredige en onduldbare ingreep impliceren waardoor de gewaarborgde rechten in hun kern worden aangetast (arresten Alassini e.a., C 317/08 C 320/08, EU:C:2010:146, § 63, G. en R., EU:C:2013:533, § 33, alsmede Texdata Software, C 418/11, EU:C:2013:588, § 84; HvJ 11 december 2014, C-249/13, Boudjlida, § 43).

In die zin blijkt luidens vaste rechtspraak van het Hof, dat een schending van de rechten van de verdediging, in het bijzonder het hoorrecht, naar Unierecht pas tot nietigverklaring van het na afloop van de administratieve procedure genomen besluit leidt, wanneer deze procedure zonder deze onregelmatig-heid een andere afloop had kunnen hebben (HvJ 10 september 2013, C-383/13 PPU, M.G. e.a., § 38 met verwijzing naar de arresten van 14 februari 1990, Frankrijk/Commissie, C 301/87, Jurispr. blz. I 307, § 31; 5 oktober 2000, Duitsland/Commissie, C 288/96, Jurispr. blz. I 8237, § 101; 1 oktober 2009, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Raad, C 141/08 P, Jurispr. blz. I 9147, § 94, en 6 september 2012, Storck/BHIM, C 96/11 P, § 80).

In casu wijst verzoekster op haar gezondheidsproblemen die volgens haar maken dat zij bij terugkeer naar haar herkomstland zal worden blootgesteld aan een schending van artikel 3 van het EVRM. In het kader van haar aanvraag om machtiging tot verblijf op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet heeft verzoekster evenwel de mogelijkheid gehad om alle relevante stukken over te maken aan verweerder, met eveneens de mogelijkheid tot actualiseren tot voor de beslissing inzake haar aanvraag om machtiging tot verblijf werd genomen. Verzoekster heeft de mogelijkheid gehad haar standpunt op een daadwerkelijke en nuttige wijze kenbaar te maken in het kader van die aanvraag. In casu maakt verzoekster ook niet aannemelijk dat er heden elementen voorliggen die ze nog niet eerder kenbaar heeft kunnen maken. Waar verzoekster meent dat zij voorafgaandelijk aan de afgifte van het bevel opnieuw had moeten worden gehoord, stipt de Raad aan dat uit het arrest Mukarubega van het Hof van Justitie blijkt dat indien men enige tijd voor het terugkeerbesluit in het kader van een andere beslissing effectief werd gehoord en daadwerkelijk en nuttig voor zijn belangen kon opkomen, de Lidstaat er niet toe is gehouden de persoon in kwestie opnieuw te horen (HvJ 5 november 2014, Mukarubega, C-166/13, §§ 67 tem 70).

Hoe dan ook legt verzoekster in casu geen andere elementen voor, naast de door haar in haar verblijfsaanvraag om medische redenen aangehaalde elementen, die verweerder er redelijkerwijs hadden toe kunnen bewegen af te zien van het afgeven van een bevel om het grondgebied te verlaten. Verzoekster betoogt verder nog dat zij, indien gehoord, had kunnen wijzen op haar gezinssituatie, doch op geen enkele wijze blijkt dat zij nog een gezins- of familieleden heeft in België. Zij maakt aldus niet aannemelijk nog relevante elementen te hebben kunnen aanbrengen die niet reeds door het bestuur in rekening zijn gebracht en die het beslissingsproces vermochten te beïnvloeden.

Een schending van artikel 41 van het Handvest of van het hoorrecht wordt niet aangenomen.

Het derde middel kan niet worden weerhouden.

3. Korte debatten

Verzoekster heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingen-betwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen.

4. Kosten

Verzoekster werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegekend, zodat geen standpunt dient te worden ingenomen inzake de kosten van het geding.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zevenentwintig maart tweeduizend zeventien door:

mevr. I. CORNELIS,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
dhr. T. LEYSEN,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
T. LEYSEN	I. CORNELIS